

Ocena działalności Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska
w 2013 roku

Plan działalności Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska na rok 2013 przewidywał wykonanie 14 głównych zadań służących realizacji 6 celów strategicznych:

1. Zachowanie bądź odtworzenie właściwego stanu przedmiotów ochrony na obszarach Natura 2000 poprzez opracowanie planów zadań ochronnych i planów ochrony.
2. Usprawnienie systemu zarządzania bazami danych oraz systemami GIS obszarów chronionych w zakresie udostępniania informacji o środowisku.
3. Sprawne zarządzanie projektami finansowanymi ze środków NFOŚiGW zgodnie z założonym harmonogramem.
4. Podnoszenie świadomości ekologicznej i kształtowanie postaw, promowanie zasad zrównoważonego rozwoju.
5. Poprawa terminowości w zakresie prowadzenia postępowań administracyjnych.
6. Optymalizacja funkcjonujących uregulowań prawnych poprzez przygotowanie projektów aktów prawnych w zakresie spraw należących do właściwości Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.

Ad. 1

Dla celu zachowania bądź odtworzenia właściwego stanu przedmiotów ochrony na obszarach Natura 2000 przyjęto jako miernik realizacji celu liczbę obszarów Natura 2000 posiadających sporządzone plany zadań ochronnych lub plany ochrony. Wartość bazowa miernika na początek roku 2013 określono na 5, natomiast wartość docelową na koniec roku wyznaczono na poziomie 220 planów.

W obrębie tego celu określono dwa zadania służące jego realizacji:

- sporządzanie planów zadań ochronnych i planów ochrony,
- przeprowadzenie inwentaryzacji przyrodniczych oraz badań naukowych w celu rozpoznania i poprawy stanu zachowania przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000.

Na koniec roku 2013 wykazano 83 sporządzone plany zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000, co stanowi realizację planu na poziomie 29,5 %. Jako przyczynę niepełnej realizacji zadania GDOŚ wskazał:

- dużą liczbę uwag i wniosków zgłoszonych do projektów planów zadań ochronnych (PZO) w ramach konsultacji społecznych. Z uwagi na powyższe powstała potrzeba „dogłębnej analizy, a także niejednokrotnie powodowało konieczność dodatkowych wyjaśnień oraz organizowania dodatkowych spotkań.”;
  - długotrwałość procedur uzgodnieniowych z właściwymi terytorialnie wojewodami, wynikająca z braku przepisów regulujących te kwestie;
  - brak możliwości ustanawiania planów zadań ochronnych dla obszarów, dla których PZO był przygotowany z wyłączeniem terenu rezerwatu przyrody pokrywającego się z obszarem Natura 2000, do momentu ustanowienia odrębnego PZO dla rezerwatu (wymagającego odrębnych uzgodnień).
  - niewywiązywanie się wykonawców projektów PZO z terminów wynikających z podpisanych umów.
- Zadanie polegające na wykonaniu inwentaryzacji przyrodniczych wykonano na poziomie 20% (2 z 10 planowanych inwentaryzacji). Jako przyczynę niewykonania 6 z 7 planowanych inwentaryzacji ornitologicznych podano niemożność przeprowadzenia badań w odpowiednim terminie w związku z opóźnionym uzyskaniem zapewnienia o finansowaniu umów umożliwiających rozpoczęcie procedur o udzielenie zamówienia publicznych oraz niesprzyjającymi warunkami pogodowymi.

Ad. 2

Dla celu usprawnienia systemu zarządzania bazami danych oraz systemami GIS obszarów chronionych w zakresie udostępniania informacji o środowisku przyjęto wzrost liczby udostępnionych w ciągu roku informacji. Jako wartość bazową przyjęto 2 665 478 udostępnień, natomiast planowaną na koniec roku do osiągnięcia wartość określono na poziomie 2 750 000. W informacji o stanie realizacji celów i zadań GDOŚ za 2013 rok zadanie opisano jako zrealizowane, niemniej bez odniesienia do wartości docelowej miernika. W przekazanym w dniu 6 marca dokumencie „Mierniki – wykonanie za 2013 r.” wykazano wykonanie udostępnienia informacji o środowisku na poziomie 44 367. Wskazana rozbieżność jest prawdopodobnie spowodowana metodyką liczenia bądź omyłką, gdyż już w sprawozdaniu za I kwartał 2013 roku wykazano wykonanie miernika na poziomie 695 372 udostępnionych informacji.

Wskazano następujące działania jakie wykonano dla realizacji tego celu:

- poprawa jakości danych przestrzennych zgromadzonych w Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody (CRFOP) poprzez działania edukacyjne względem samorządów;
- dostosowanie CRFOP do wymogów rozporządzenia MŚ;
- uruchomienie usług wms, wfs i csw (usługi przeglądania map, przeglądania danych i przetwarzania danych on line) w ramach rozwoju usług INSPIRE;
- publikowanie informacji w publicznie dostępnym wykazie danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie (http://www.ekoportal.gov.pl/nasza_propozycja/Wykaz/);
- doskonalenie funkcjonalności strony głównej GDOŚ i dostosowanie BIP do wymogów ustawy o udostępnianiu informacji;
- szkolenia dla dyrektorów rdoś i osób udostępniających informacje;
- wdrożenie wyszukiwarki obszarów Natura 2000 w oparciu o serwis www.natura2000.gdos.gov.pl (aktualizacji poddano bazę danych natomiast nowa wyszukiwarka jeszcze nie została udostępniona);
- przygotowanie materiałów informacyjnych na temat roślin i zwierząt inwazyjnych gatunków obcych (zestaw ulotek).

Ad. 3

Dla realizacji celu sprawnego zarządzania projektami finansowanymi ze środków NFOŚiGW zgodnie z założonym harmonogramem przyjęto jako miernik wykonania % zrealizowanych zadań przyjętych w harmonogramie realizacji. Na koniec roku 2013 założono wykonanie na poziomie 80%. Dla realizacji celu przewidziano wykonanie 5 działań.

- 1) Wydanie wytycznych w zakresie oddziaływania elektrowni wiatrowych na ptaki i nietoperze, w ramach zadania *Przygotowanie instrumentów wsparcia dla systemu ocen oddziaływania na środowisko w latach 2013-2014*, finansowane ze środków NFOŚiGW. Zadanie na koniec 2013 roku określono jako „w trakcie realizacji”. Termin publikacji przeniesiono na 2014 rok, ze względu na przedłużające się konsultacje ze stowarzyszeniami branżowymi.
- 2) Realizacja projektu „*Wdrożenie koncepcji korytarzy ekologicznych*”. Na koniec 2013 roku zadanie wykazano jako „w trakcie realizacji”. Stopień zaawansowania realizacji określono na 40% działań przewidzianych na 2013 r. Pośród działań nie zrealizowanych pozostały: uzyskanie promesy, rozpisanie przetargu i podpisanie umowy z wykonawcą.
- 3) Budowa systemu informatycznego ocen oddziaływania na środowisko, publikacja wytycznych w zakresie ooś, szkolenia pracowników jednostek biorących udział w procedurze ooś, w ramach realizacji zadania *Przygotowanie instrumentów wsparcia dla systemu ocen oddziaływania na środowisko w latach 2013-2014*. Zadanie wykazano jako zrealizowane, niemniej nie jest dostępna wersja funkcjonalna.
- 4) Realizacja zadań wdrożeniowych oraz edukacyjno-promocyjnych wynikających z międzynarodowych umów w zakresie ochrony przyrody (Konwencja Berneńska, Ramsar, Europejska

Konwencja Krajobrazowa oraz porozumienie o ochronie wodniczki). Zadanie zrealizowane poprzez organizację konferencji tematycznych, opracowanie materiałów informacyjnych, wydruk kalendarzy i publikacji, organizację konkursu plastycznego i fotograficznego.

5) Przygotowanie opracowań, ekspertyz, analiz prawnych i środowiskowych w ramach zadania *Ocena zagrożeń dla środowiska powodowanych procesem poszukiwania, rozpoznawania i wydobywania niekonwencjonalnych źródeł węglowodorów*. Zadanie na koniec 2013 roku wykazano jako zrealizowane (z adnotacją „odebrano dwa raporty cząstkowe dla opracowania 2 i dwa raporty cząstkowe dla opracowania 3”, opracowania nie zostały udostępnione).

Ad. 4

Dla celu podnoszenia świadomości ekologicznej i kształtowania postaw, promowania zasad zrównoważonego rozwoju przyjęto miernik w postaci liczby przedsięwzięć edukacyjno-promocyjnych i informacyjnych. Wartość docelową miernika na koniec 2013 roku określono na 140. W informacji o realizacji celów za rok 2013 GDOŚ określił zadania służące realizacji celu jako zrealizowane, niemniej jednak nie podał wartości osiągniętego miernika. Wyszczególniono za to następujące przedsięwzięcia:

- współorganizacja konferencji „Dyrektywa EIA – wyzwania i perspektywy w świetle dotychczasowych doświadczeń...”;
- realizacja spotkań informacyjnych z przedsiębiorcami;
- realizacja ogólnopolskich spotkań tematycznych z instytucjami otoczenia biznesu;
- organizacja spotkań z przedstawicielami samorządów terytorialnych;
- prowadzenie forum współpracy na rzecz sieci Natura 2000;
- prowadzenie grup roboczych na konfliktowych typach obszarów Natura 2000;
- realizacja akademii menedżera zrównoważonego rozwoju;
- promocja CRFOP w ramach akcji „Drzewa Sobieskiego”.

W informacji o realizacji mierników z zakresu budżetu zadaniowego podano ilość przeprowadzonych kampanii służących podnoszeniu świadomości ekologicznej społeczeństwa równą 5. Informacja w tym względzie wymaga uzupełnienia.

Ad. 5 Dla celu poprawy terminowości w zakresie prowadzenia postępowań administracyjnych określono miernik w postaci liczby zidentyfikowanych zaległości w orzecznictwie administracyjnym. Wartość docelową miernika na koniec roku 2013 wyznaczono na **200**, przy wartości bazowej **664**. W informacji o realizacji celów za rok 2013 GDOŚ określił cel jako „w trakcie realizacji”, z informacją, że osiągnięto **88,5%** realizacji celu, co mogłoby świadczyć o osiągnięciu na koniec roku wskaźnika realizacji celu na poziomie **254 zaległych rozstrzygnięć**. Dla osiągnięcia wyznaczonego celu podjęto szereg działań ukierunkowanych na usprawnienie prac w zakresie nadzoru i koordynacji prowadzonych postępowań. Ponadto podjęto kroki związane z przesunięciami kadr oraz pozyskaniem środków na dodatkowe wsparcie kadrowe. Jako próbę systemowego rozwiązania problemu zaległości w orzecznictwie należy również zaklasyfikować zmianę Statutu i schematu organizacyjnego GDOŚ. Wydzielony specjalny Departament Orzecznictwa Administracyjnego, poprzez koncentrację wyspecjalizowanej kadry oraz zawężenie profilu zadań, ma szansę przyczynić się do efektywniejszej realizacji celu poprawy terminowości w zakresie postępowań administracyjnych.

Ad. 6 Realizacja celu optymalizacji funkcjonujących uregulowań prawnych jest mierzona wskaźnikiem liczby przygotowanych projektów aktów prawnych. Wartość docelową miernika określono na 337. Na koniec roku GDOŚ przekazał do DLP 145 projektów rozporządzeń w sprawie ustanowienia obszarów specjalnej ochrony ptaków oraz 182 projekty w sprawie ustanowienia specjalnych obszarów ochrony siedlisk. Przyjęto, (decyzją Kierownictwa Resortu), że każdy obszar

powinien być ustanawiany oddzielnym aktem. Sytuacja tworzenia nowych obszarów, likwidacja bądź zmiana granic któregoś z nich nie będzie pociągać za sobą konieczności procedowania rozporządzenia dotyczącego wszystkich obszarów w Polsce. Projekty te zostały zwrócone do GDOŚ 17 stycznia, celem naniesienia niezbędnych poprawek, do chwili obecnej DLP czeka na ich ponowne przekazanie. Ponadto DLP otrzymał z GDOŚ następujące projekty rozporządzeń i innych aktów prawnych:

- 3 projekty zmiany rozporządzeń w sprawie ochrony gatunkowej (projekty wymagały gruntownej przebudowy oraz interwencji eksperckiej),
- projekt zmiany rozporządzenia w sprawie trybu postępowania przy szacowaniu szkód oraz sposobu wypłaty odszkodowań za szkody wyrządzone przez niektóre gatunki zwierząt chronionych,
- projekt zmiany rozporządzenia MŚ w sprawie listy roślin i zwierząt gatunków obcych, które w przypadku uwolnienia do środowiska przyrodniczego mogą zagrozić gatunkom rodzimym lub siedliskom przyrodniczym,
- projekt zmiany rozporządzenia w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,
- projekt zmiany rozporządzenia w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania bądź wyznaczenia jako obszary Natura 2000,
- projekt rozporządzenia MŚ w sprawie zmiany Statutu GDOŚ oraz 4 projekty rozporządzeń w sprawie zmiany statutów rdosi,
- projekt obwieszczenia MŚ w sprawie stawek opłat za usunięcie drzew i krzewów oraz kar za zniszczenie zieleni na rok 2014,
- wkład do projektu zmiany ustawy o ochronie przyrody w zakresie parków krajobrazowych i rezerwatów przyrody.

Biorąc pod uwagę pełną realizację założonej wartości docelowej przyjętego wskaźnika, należy uznać cel optymalizacji funkcjonujących uregulowań prawnych za zrealizowany.

Oceniając działalność Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, poprzez pryzmat realizacji celów określonych w Planie działalności GDOŚ na rok 2013, należy uznać ją za skuteczną. Wszystkie cele, za wyjątkiem opracowania planów zarządzania dla 220 obszarów Natura 2000, zostały zrealizowane na zadowalającym poziomie. Opracowanie planów zadań ochronnych dla tak dużej liczby obszarów w ciągu jednego roku istotnie było zamierzeniem ambitnym. Biorąc pod uwagę choćby liczbę potencjalnych wykonawców, którzy mogą zapewnić odpowiednią jakość opracowań, opracowanie 220 PZO w ciągu jednego roku musiało natrafić na trudności w realizacji. Uzasadnienie opóźnień dużą ilością uwag oraz długotrwałością procedury konsultacji społecznych, świadczyć może o niedoszacowaniu tych ryzyk przy planowaniu procesu opracowania PZO/PO.

Reasumując, z uwagi na powyżej opisane uwarunkowania, działalność GDOŚ w 2013 roku należy ocenić pozytywnie z zastrzeżeniami.

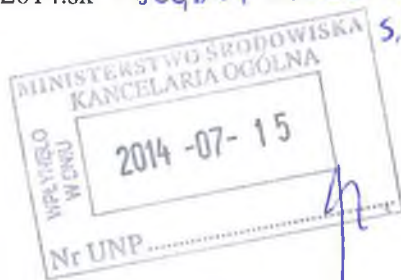
Dyrektor Departamentu
Leśnictwa i Ochrony Przyrody
Nina Dobrzyńska

Maciej...

GENERALNA DYREKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA

BAK-ZZ.090.26.2.2014.sk - PRAWIDŁOWY
BAK-ZZ.090.19.2.2014.sk - DECYJNY NUMER SPRAWY

Warszawa, dnia 15 lipca 2014 r.

**Pani
Nina Dobrzyńska**

Dyrektor Departamentu Leśnictwa
i Ochrony Przyrody

Ministerstwo Środowiska

Odnosząc się do przeprowadzonej „Oceny działalności Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w 2013 roku” w ramach systemu kontroli zarządczej na podstawie Planu działalności GDOŚ w 2013 roku dziękuję za przeprowadzoną analizę oraz pozytywną ocenę jednostki. Ponadto deklaruję dalsze działania mające na celu usprawnienie funkcjonowania GDOŚ, tak żeby również w kolejnych latach jednostka została uznana za podmiot skutecznie realizujący cele publiczne. Równocześnie poniżej przekazuję dodatkowe informacje, wyjaśnienia oraz uwagi do treści oceny, odnosząc się do poszczególnych celów strategicznych.

Ad. 2 Celem usprawnienia systemu zarządzania bazami danych oraz systemami GIS obszarów chronionych w zakresie udostępniania informacji o środowisku było zwiększenie liczby udostępnionych w ciągu roku informacji o środowisku i jego ochronie. W 2013 r. osiągnięto zakładany wzrost udostępniając 2 755 987 informacji, przy wartości bazowej przyjętej na poziomie - 2 665 478 oraz planowanej na koniec 2013 r. - 2 750 000.

Wśród dodatkowych działań, niewskazanych w ocenie, służących realizacji założonego celu wymienić należy:

- przygotowanie broszur informacyjnych do rozesłania do wszystkich gmin, ZPK i urzędów marszałkowskich w Polsce;
- popularyzacja wiedzy o kompetencjach GDOŚ oraz elementach procesu udostępniania informacji o środowisku i jego ochronie - produkcja tablic informacyjnych związanych z kompetencjami GDOŚ oraz elementami procesu udostępniania informacji o środowisku i jego ochronie;
- promocja sieci Natura 2000 w procesie udostępniania informacji o środowisku poprzez wydanie przewodnika po serwisie natura2000.gdos.gov.pl.

Należy podkreślić, że wspomniana w dokumencie wartość 695 372 jest wartością prawidłową i dotyczy realizacji miernika w I kwartale 2013 r.

Ad. 3 Od listopada 2013 r. wersję funkcjonalną Bazy danych o ocenach oddziaływania na środowisko oraz strategicznych ocenach oddziaływania na środowisko udostępniono przedstawicielom właściwych organów oraz społeczeństwu poprzez umieszczenie w BIP Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.

Ad. 4 GDOŚ w budżecie zadaniowym w roku 2013 realizował cele m.in. w oparciu o miernik 12.7.2.1. W - Realizacja działań edukacyjno-promocyjnych oraz informacyjnych, którego wartość zaplanowano i zrealizowano na poziomie 140 przedsięwzięć edukacyjno-promocyjnych oraz informacyjnych.

Ad. 6 Projekty rozporządzeń w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków zostały przekazane przy piśmie Nr DLP-V-073-28/2168/14/DP z 17 stycznia 2014 r., natomiast 182 projekty rozporządzeń w sprawie specjalnych obszarów ochrony siedlisk, wraz z uwagami, zostały przekazane przy piśmie Nr DLP-V-073-118/11213/14/DP z 13 marca 2014 r.

W czasie prac nad projektami odbyły się robocze spotkania pomiędzy pracownikami Departamentu Leśnictwa i Ochrony Przyrody oraz Biura Prawnego GDOŚ.

Ponadto 1 stycznia 2014 r. weszły w życie przepisy uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów. Powstał obowiązek sporządzania Oceny Skutków Regulacji (OSR) na formularzu, którego wzór jest publikowany na stronie internetowej Rady Ministrów. W konsekwencji wszystkie projekty rozporządzeń, w zakresie OSR musiały zostać sporządzone ponownie.

Odnosząc się do informacji zamieszczonej w ww. dokumencie: „...- 3 projekty zmiany rozporządzeń w sprawie ochrony gatunkowej (projekty wymagały gruntownej przebudowy oraz interwencji eksperckiej)”; należy podkreślić, że projekty rozporządzeń przekazane przez GDOŚ poddane zostały konsultacjom w gronie ekspertów z zakresu ochrony przyrody m.in. na podstawie ekspertyz przygotowanych przez Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody Salamandra. Kryteria zastosowane przy sporządzaniu list gatunków chronionych miały decydujący wpływ na kształt rozporządzeń, dlatego zostały przedstawione na wczesnym etapie ich przygotowywania, tj. na debatach w dniach 12 i 13 marca 2013 r. W debacie uczestniczyli przedstawiciele Ministerstwa Środowiska, a w trakcie trwających konsultacji nie zgłaszali jednak uwag do przedstawionych kryteriów i proponowanych list gatunków chronionych.

Przy piśmie Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 25 czerwca 2014 r., znak: BP.0220.28.2013.AW.2, BP.0220.62.2013.AW.3, przekazano uwagi do projektów w sprawie ochrony gatunkowej grzybów oraz ochrony gatunkowej roślin, natomiast przy piśmie Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 27 czerwca 2014 r., znak: BP.0220.63.2013.AW, przekazano uwagi do projektu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt.

Ponadto ocena wskazuje, iż GDOŚ przekazał Ministerstwu Środowiska „wkład do projektu zmiany ustawy o ochronie przyrody w zakresie parków krajobrazowych i rezerwatów przyrody”. Należy zaznaczyć, iż przekazany dokument był kompleksowym projektem zmiany ustawy o ochronie przyrody w zakresie obszarów chronionych, obejmującym problematykę znacznie wykraczającą poza kwestie parków krajobrazowych oraz rezerwatów przyrody, usuwającym większość stwierdzonych niedoskonałości ustawy. Projekt dotyczył ponadto także ochrony gatunkowej, łączności ekologicznej, ale także wielu innych istotnych zagadnień.

W 2013 roku kontynuowano również prace nad projektem ustawy o zmianie ustawy Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw, obejmującym zmiany przepisów ustawy o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie, uczestnicząc m.in. w pracach Rządowego Centrum Legislacji.

Genelny Dyrektor
M. J. 2014.

DYREKTOR GENERALNY
Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska
[Signature]
Tomasz Kiejar
2014-07-14

GENERALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA

[Signature]
Michał Kielsznie